

Nội dung bài viết

1. [Soạn Ngữ văn lớp 6 Bài: Đồng Tháp Mười mùa nước nổi \(Cánh Diều\)](#)

Soạn Ngữ văn lớp 6 Bài: Đồng Tháp Mười mùa nước nổi (Cánh Diều)

1. Chuẩn bị

- Du kí là một thể của kí dùng để ghi lại những điều đã chứng kiến trong một chuyến đi diễn ra chưa lâu của bản thân tới một miền đất khác.

- Khi đọc bài thơ du kí:

+ Văn bản viết về chuyến đi đến Đồng Tháp Mười. Di chuyển bằng phương tiện xe máy. Thái độ và cảm xúc của người viết vô cùng hào hứng, thích thú khi được đến tham quan vùng đất này, ***chỉ có một ngày cưỡi xe, mà lại muốn đi nhiều, thấy nhiều, chiêm ngưỡng nhiều.***

+ Cảnh sắc nơi đây sinh động đa dạng: Khung cảnh Đồng Tháp Mười mùa nước lũ, những kênh rạch chằng chịt, bạt ngàn bông sen chen giữa rừng tràm, những di tích văn hóa cổ,... Con người ở nơi đây thì vui vẻ sông, hiền lành sống, năng động sống,...

Tác giả ghi lại bằng cách kết hợp miêu tả, kể chuyện và phát biểu cảm nghĩ.

+ Bài du kí mang lại cho em hiểu biết về vùng đất Đồng Tháp Mười và con người nơi đây. Từ đó khơi gợi về trong em niềm yêu thích, tò mò, mong muốn được trải nghiệm trực tiếp vùng đất này.

- Tìm hiểu về loại hình du lịch mới ngày nay với tên gọi “du lịch sinh thái”: Loại hình du lịch dựa vào thiên nhiên và văn hoá bản địa gắn với giáo dục môi trường, có đóng góp cho nỗ lực bảo tồn và phát triển bền vững với sự tham gia tích cực của cộng đồng địa phương. Bên cạnh trách nhiệm đối với môi trường thì mục đích thưởng ngoạn thiên nhiên và cá giá trị văn hóa kèm theo của quá khứ và hiện tại, thúc đẩy công tác bảo tồn.

- Tìm hiểu về du lịch ở vùng miền Tây Nam Bộ được gọi là “du lịch miệt vườn”: Loại hình du lịch sinh thái gắn liền với những vườn cây ăn trái rộng lớn và trù phú. Du lịch sinh thái miệt vườn ngày càng phát triển ở khu vực đồng bằng sông Cửu Long với mô hình phổ biến là trên trồng cây ăn quả, dưới ao hay kênh rạch thì thả cá. Khách đến tham quan vườn cây ăn trái sẽ được tận tay hái và thưởng thức những loại trái cây thơm ngon, tươi rói, mệt thì nghỉ chân hóng gió tại những chòi lá được bố trí dọc lối đi trong vườn. Khách tham quan cũng được thưởng thức những bữa ăn đậm chất thôn quê, dân dã tại các miệt vườn và tham gia các trò chơi dân gian thú vị, đậm chất miền Tây như đi câu treo dây, câu cá, tát mương bắt cá...

- Tìm hiểu về vùng Đồng Tháp Mười, Nam Bộ: Một vùng đất ngập nước của Đồng bằng sông Cửu Long, có diện tích 697.000 hecta, trải rộng trên ba tỉnh Long An, Tiền Giang và Đồng Tháp trong đó Long An chiếm hơn phân nửa, thủ phủ vùng là thị xã Kiến Tường. Vùng Đồng Tháp Mười có khu bảo tồn đất ngập nước Láng Sen, vườn quốc gia Tràm Chim. Sự tương tác giữa các yếu tố tự nhiên: địa mạo, tràm tích, đất, nước và các yếu tố khác đã hình thành những cảnh quan

tự nhiên với các hệ sinh thái đặc trưng của vùng Đồng Tháp Mười. Ở đây có hệ sinh thái rừng tràm, hệ sinh thái đồng cỏ ngập nước theo mùa,...

- Đọc trước văn bản *Về thăm mẹ*; tìm hiểu thêm về tác giả Văn Công Hùng:

+ Tác giả Văn Công Hùng sinh năm 1958, quê quán ở Thừa Thiên Huế. Ông sinh ra và lớn lên, học phổ thông ở Thanh Hoá, tốt nghiệp Đại học Tổng hợp Huế năm 1981, xung phong lên Gia Lai – Kon Tum công tác, từng làm cán bộ Sở Văn hoá thông tin, sưu tầm nghiên cứu văn hoá dân gian, phóng viên báo Văn hoá, Thư ký toà soạn tạp chí Văn nghệ Gia Lai, giảng dạy tại Trường Trung học Văn hoá nghệ thuật Gia Lai...

+ Các tác phẩm chính đã xuất bản: *Bến đợi* (thơ, 1992), *Hát rong* (thơ, 1999), *Ngựa trắng bay về* (trường ca, 2002), *Hoa tường vi trong mưa* (thơ, 2003), *Mắt cao nguyên* (tản văn và phóng sự, 2006),...

+ Những giải thưởng văn chương:

- Giải nhì thơ tỉnh Gia lai năm 1985.
- Giải C Ủy ban toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam năm 2002.
- Tặng thưởng cuộc thi thơ tạp chí Sông Hương năm 2001 – 2003.
- Giải A giải thưởng văn học nghệ thuật Gia Lai lần thứ nhất 2000 – 2005.

+ Quan niệm văn chương: “Viết không bao giờ là trò chơi, mà là cuộc vật lộn khổ sở, là nghiệp đeo đẳng suốt đời. Chữ không làm cho người no, nhưng cho ta cảm giác bình an và như thế là hạnh phúc. Nhiều hay ít là do tài năng từng người, nhưng được một câu thơ một bài báo có ích là mong mỏi của tôi, người viết.”

2. Đọc hiểu

a. Trong khi đọc

Câu hỏi trang 55 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Lũ quan trọng như thế nào với Đồng Tháp Mười?

Trả lời:

Lũ chính là nguồn sống của cả cư dân miền sông nước Đồng Tháp Mười: mang phù sa mùa màng về, mang tôm cá về, làm nên một nền văn hóa đồng bằng.

Câu hỏi trang 56 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Thế nào là “tràm chim”?

Trả lời:

“Tràm chim” đơn giản là *những cây tràm kết thành rừng và chim thì dày đặc thành vườn.*

Câu hỏi trang 56 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Món ăn nào là đặc sản của Đồng Tháp Mười?

Trả lời:

Món ăn đặc sản của Đồng Tháp Mười là cá linh kho ngọt và bông điên điển xào tôm.

Câu hỏi trang 57 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Sen ở Đồng Tháp Mười có gì đặc biệt?

Trả lời:

Sen ở Đồng Tháp Mười đặc biệt ở chỗ:

- *Bạt ngàn sen chen giữa rừng tràm, sen tinh khiết bung nở giữa bùn, sen ngạo nghễ khoe giữa nần lác.*

- *Sen chiếm những không gian rộng lớn, bát ngát chỉ mình sen.*

- *Sen vươn lên giữa nắng, giữa gió phương Nam, kiêu hãnh và tự tin khoe sắc hồng đặc trưng...*

Câu hỏi trang 57 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Khu di tích Gò Tháp có những gì đặc sắc?

Trả lời:

Những đặc sắc có ở khu di tích Gò Tháp:

- *Khu gò rộng khoảng 5000 mét vuông và cao hơn khoảng 5 mét so với mực nước biển Hà Tiên, nằm giữa rốn Đồng Tháp Mười sần sật, lênh loanh nước nên nó trở thành cửa hiểm.*

- *Có di tích nền gạch cổ là nền tòa tháp có khoảng 1500 năm trước và đạt được công nhận di tích quốc gia.*

- *Bản đại doanh của cụ Thiên hộ Dương và Đốc binh Kiều – hai vị anh hùng chống thực dân Pháp.*

- *Căn cứ địa chống Mỹ cứu nước của cách mạng Việt Nam.*

- *Có tháp Sen được xây để tôn vinh sen Đồng Tháp Mười.*

Câu hỏi trang 58 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Tác giả có cảm nhận gì về Đồng Tháp Mười qua thành phố Cao Lãnh?

Trả lời:

Cảm nhận của tác giả về Đồng Tháp Mười qua thành phố Cao Lãnh là một đô thị *vừa trẻ trung vừa hiện đại, rất có gu kiến trúc, vừa mềm vừa xanh, cứ nao nao như một câu hò vượn trên sông,...*

b. Sau khi đọc**Câu 1 trang 58 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:**

Tác giả của bài du kí *Đồng Tháp Mười mùa nước nổi* đã lựa chọn, giới thiệu những gì để làm nổi bật màu sắc riêng của Đồng Tháp Mười?

Trả lời:

Tác giả của bài du kí *Đồng Tháp Mười mùa nước nổi* đã lựa chọn, giới thiệu để làm nổi bật màu sắc riêng của Đồng Tháp Mười:

- Mùa lũ – ngu ồn sống ở Đồng Tháp Mười với những kênh rạch chằng chịt.
- Tràm chim (sự kết hợp giữa rừng tràm và đàn chim) ở Đồng Tháp Mười.
- Đặc sản – hai món quốc hồn quốc túy đồng bằng Đồng Tháp Mười – bông điên điển xào tôm, cá linh kho ngọt.
- Bạt ngàn sen giữa rừng tràm ở Đồng Tháp Mười.
- Khu di tích Gò Tháp ở Đồng Tháp Mười.
- Thành phố Cao Lãnh ở Đồng Tháp Mười.

Câu 2 trang 58 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Tình cảm của tác giả thể hiện như thế nào khi viết về Đồng Tháp Mười? Hãy chỉ ra một số câu văn thể hiện rõ tình cảm ấy.

Trả lời:

Tình cảm của tác giả thể hiện khi viết về Đồng Tháp Mười sự khao khát được khám phá, yêu quý trân trọng vùng đất ấy. Một số câu văn thể hiện rõ tình cảm ấy:

- Trong khi chúng tôi thì chỉ có một ngày cưỡi xe, mà lại muốn đi nhiều, thấy nhiều, chiêm ngưỡng nhiều,...

- Bằng nỗi khát khao và trân trọng của mình, tôi đã miệt mài ăn hai món quốc hồn quốc túy đồng bằng ấy.

- ... một đô thị Cao Lãnh vừa trẻ trung vừa hiện đại, rất có gu kiến trúc, vừa mềm vừa xanh, cứ nao nao như một câu hò vượn trên sông,...

Câu 3 trang 58 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Từ văn bản trên, theo em, bài du kí về một vùng đất mới cần chú ý giới thiệu những gì?

Trả lời:

Từ văn bản trên, theo em, bài du kí về một vùng đất mới cần chú ý giới thiệu:

- Vị trí địa lí, đặc điểm tự nhiên của vùng đất ấy.
- Nêu những địa danh nổi bật mà chỉ có ở đó.
- Nêu đặc sản của vùng (thức ăn, trái cây,...).
- Những đặc tính con người ở vùng đất ấy...

Câu 4 trang 58 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Việc sử dụng ngôi kể thứ nhất trong bài du kí có tác dụng gì?

Trả lời:

Việc sử dụng ngôi kể thứ nhất trong bài du kí có tác dụng xác thực chuyến đi của tác giả, làm người đọc thấy được sự chân thực, chính xác cũng như hòa mình vào chuyến đi cùng tác giả qua văn chương.

Câu 5 trang 58 SGK Ngữ văn 6 Tập 1:

Nếu được đi thăm Đền Tháp Mười, em sẽ đến nơi nào nêu trong bài du kí? Vì sao?

Trả lời:

Nếu được đi thăm Đền Tháp Mười, em sẽ đến đầnlầy sen mọc giữa rừng tràm ở trong bài du kí. Bởi vì em muốn xem thực sự sen nơi đây nhiều đến mức nào mà

khiến tác giả cảm thấy *ngọt*. Và em cũng muốn được trải nghiệm cảm giác *rợn*
ngọt và cô độc giữa cái mệnh mông của sen tinh khiết, sen ngạo nghễ.